

Król Zygmunt I Stary potwierdza dokument kasztelana krakowskiego Jana Amora z Tarnowa z 29 XI 1495 r., o zasadach wyboru władz miejskich Myślenic.

Krzysztof Fokt, Maciej Mikuła (opracowanie, wydanie i przekład), *Oppidum nostrum Mislimicze. Dokumenty monarsze dla miasta Myślenic z czasów piastowskich i jagiellońskich*, Myślenice: Muzeum Niepodległości w Myślenicach, 2022, dokument 4, s. 59–63

4

Piotrków, 14 II 1510

Król Zygmunt I Stary, na wniosek Mikołaja Jordana z Zakliczyna, potwierdza dokument kasztelana krakowskiego Jana Amora z Tarnowa z 29 XI 1495 r., w którym zrelacjonowane zostały zasady wyboru władz miejskich Myślenic, ustalone w wyroku wydanym przez kasztelana krakowskiego Jakuba z Dębna w sporze między wójtami dziedzicznymi Myślenic Janem i Mikołajem z Zakliczyna a społecznością miejską.

Kop. MK 24, k. 224v–225v

Reg. MRPS IV, S. 1176; MRPS IV, 9394

Reg. Jacek Laberschek, *Myślenice*, s. 174

[fol. 224v] Confirmacio literarum Nicolai Jordan super advocacia in Myslymycze.

Potwierdzenie dokumentu Mikołaja Jordana na wójtostwo w Myślenicach.

In nomine Domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Quoniam humanis generis actiones, que sub tempore geruntur, perpetua memoria indigentes plerumque successu temporis ab hominibus labuntur noticia, nisi [a] forent apicibus literarum testiumque fidedignorum adminiculis perhennate. Proinde Nos, Sigismundus Dei gratia Rex Polonie necnon terrarum Cracovie, Sandomirie, Siradie, Lancicie, Cuiavie, Magnus Dux Lithuanie, Russie Prussieque ac Culmensis, Elbingensis et Pomeranie etc. dominus et heres, significamus tenore presencium quibus expedit, universis et singulis, presentibus et futuris, harum noticiam habituris. Quia in nostre Maiestatis

W imię Pańskie amen. Na wieczną rzeczy pamiątkę. Ponieważ poczynania rodu ludzkiego, które dokonują się w czasie, potrzebując wiecznej pamięci, najczęściej wskutek upływu czasu z pamięci ludzkiej wypadają, jeśliby nie były za pomocą pism dokumentów i świadków wiarygodnych uwiecznione. Przeto my, Zygmunt, z łaski Bożej król Polski, oraz ziem krakowskiej, sandomierskiej, sieradzkiej, łęczyckiej, kujawskiej, wielki książę litewski, ruski, pruski oraz [ziemi] chełmińskiej, elbląskiej i pomorskiej itd. pan i dziedzic, wiadomym czynimy niniejszym, komu wiedzieć należy, wszystkim i każdemu z osobna, obecnym i przyszłym, którzy się o tym dowiedzą. Ponieważ w obecności

consiliariorumque nostrorum lateri nostro assistencium presentia, constitutus personaliter generosus Nicolaus Jordan de Zakliczin castellanus Bieczensis theloneatorque et exactor nostre terre Cracoviensis, nobis dilectus, necnon advocatus ex opido Mysslymycze nuncupato in terra Cracoviensi sitto, ad castellaniam Cracoviensem ab antiquo pertinente, exhibuit certam literam tenoris infrascripti sub titulo magnifici olim Joannis Amor de Tharnow castellani Cracoviensis sigilloque eiusdem immunitam suplicavitque humiliter nostre Maiestati, quatenus eadem literam sibi benigniter confirmare dignaremur, que de verbo ad verbum sequitur.

In nomine Domini amen. Ad perpetuam rei memoriam. Nos, Joannes Amor de Tharnow castellanus Cracoviensis significamus tenore presencium quibus expedit, universis, quomodo visa et effectualiter intuita magnifici bone memorie domini Jacobi de Dambno castellani et capitanei Cracoviensis, antecessoris nostri, litera, nobilibus Joanni et Nicolai advocatis [fol. 225r] hereditariis civitatis nostre Misslymycze parte ab una et communitati eiusdem civitatis nostre parte ex altera de et super electione consulum hisce civitatis, nomine et sigillo suis, parcium utrique data, omnes per eam altercaciones, dissensiones et iuris strepitum, mortificando et sopiendo, que in eiusdem magnifici domini Jacobi castellani et capitanei olim Cracoviensis predecessoris audientia fuerint exorte et diffinite inter partes superius annotatas,

naszego Majestatu i przy uczestnictwie przy boku naszym naszych doradców, osobiście stawiawszy się szlachetny Mikołaj Jordan z Zakliczyna kasztelan biecki, poborca celny i podatkowy ziemi naszej krakowskiej⁷⁶, nam miły, jako i wójt z miasta zwanego Myślenice, położonego w ziemi krakowskiej, od dawnych czasów należącego do kasztelanii krakowskiej, okazał pewny dokument brzmienia poniższego pod tytułem wielmożnego niegdy Jana Amora z Tarnowa kasztelana krakowskiego⁷⁷ i pieczęcią jegoż zabezpieczony, i prosił pokornie nasz Majestat, abyśmy raczyli mu łaskawie potwierdzić ten dokument, co następuje litera w literę.

„W imię Pańskie amen. Na wieczną rzeczy pamiątkę. My, Jan Amor z Tarnowa kasztelan krakowski wiadomym czynimy niniejszym, komu wiedzieć należy, wszystkim, jako to obejrzawszy i rzeczywiście rozpoznawszy dokument wielmożnego sławnej pamięci pana Jakuba z Dębna kasztelana i starosty krakowskiego⁷⁸, naszego poprzednika, szlachetnym Janowi⁷⁹ i Mikołajowi wójtom dziedzicznym miasta naszego Myślenice z jednej strony i społeczności tegoż miasta naszego z drugiej strony o wyborze rajców tegoż miasta, imieniem i pieczęcią swoimi dany obu stronom, wszystkie w nim spory, niezgody i nieład prawny, zasługujące na wyplenienie i uśmierzenie, które w rozstrzygnięciu tegoż wielmożnego pana Jakuba kasztelana i starosty niegdyś krakowskiego poprzednika [naszego]

⁷⁶ Mikołaj Jordan z Zakliczyna, zob. przypis 62.

⁷⁷ Jan Amor Tarnowski z Tarnowa h. Leliwa, kasztelan krakowski od 1491 do śmierci w 1500 r.

⁷⁸ Jakub Dębiński z Dębna h. Odrowąż, starosta krakowski (1463–1490), kasztelan krakowski od 1478 do śmierci w 1490 r.

⁷⁹ Jan Jordan z Zakliczyna, zob. przypis 1.

quoniam una pars, communitas videlicet civitatis nostre Mysslimiczensis, protunc [^b] habere seu obtinere ius eligendi et statuendi unum consulem de duobus illis, quos solebant advocati dicte civitatis, predecessores predictorum Joannis et Nicolai semper antea ab antiquis temporibus eligere et statuere, voluit. Et ut coram prenominato magnifico domino Jacobo castellano et capitaneo Cracoviensi hii dicti advocati sufficienti testimonio probaverunt, a fundacione ipsius civitatis eligendi duos consules potestatem se habere et tam longi temporis usu possidere. Atque ideo prefatus magnificus dominus Jacobus castellanus et capitaneus Cracoviensis, visa et inspecta sufficienterque [^c] ruminata causa ista inspectisque proposicionibus et responsis probamentis et testimoniis utriusque partis sufficientibus, et istud presertim pre oculis, quod in multitudine non deest confusio, habens, decrevit et sentencialiter adiudicavit ipsis advocatis et cuilibet eorum et ipsorum successoribus legitimis eligere et statuere perpetuis temporibus. Et pro se videlicet castellanatu Cracoviensi et dominio, duos eligendum reservavit et non plures. Nos itaque eosdem advocatos eorumque legitimos successores in eodem iure, punctis et articulis per dictum magnificum dominum Jacobum de Dambno castellanum et capitaneum Cracoviensem predecessorem nostrum, ipsis adcovatis datis duos eligendum consules et nostro presenti [fol. 225v] perpetuo confirmacionis, ratificacionis, privilegio perpetue privilegiavimus, confirmavimus ratificavimus, privilegiamus, confirmamus, ratificamusque per presentes perpetuo et in ewm. In cuius rei testimonium

ujawniły się i zostały ustalone między stronami wyżej wspomnianymi, jako że jedna strona, to jest społeczność miasta naszego Myślenic, podówczas chciała mieć czyli otrzymać prawo wyboru i ustanowienia jednego rajcy z tych dwóch, których mieli w zwyczaju wójtowie tegoż miasta, poprzednicy wspomnianych Jana i Mikołaja stale wcześniej od dawnych czasów wybierać i ustanawiać. I aby przed wspomnianym wielmożnym panem Jakubem kasztelanem i starostą krakowskim ci zwani wójtowie wystarczającym świadectwem udowodnili, że od założenia tegoż miasta mają władzę wyboru dwóch rajców i tak bardzo z niej korzystają od długiego czasu. I tak z tegoż powodu wspomniany wielmożny pan Jakub kasztelan i starosta krakowski, sprawę tę obejrzawszy, rozważywszy i dostatecznie się nad nią zastanowiwszy, i rozważywszy twierdzenia i odpowiedzi dowodowe, i dostateczne świadectwa obu stron, i szczególnie to mając przed oczyma, że w wielości nie brak zamętu, rozstrzygnął i wyrokiem przysądził tymże wójtom i komukolwiek z ich prawnych następców wybierać i ustanawiać czasy wiecznymi. A dla siebie, to jest kasztelanii krakowskiej i władztwa, zachował wybór dwóch i nie więcej. My zatem tychże wójtów i ich prawnych następców w tymże prawie, punktach i artykułach przez tegoż wielmożnego pana Jakuba z Dębna kasztelana i starostę krakowskiego poprzednika naszego, [zachowujemy], tymże wójtom dawszy wybór dwóch rajców i naszym niniejszym wieczystym przywilejem potwierdzającym i uznającym, trwale i na wieki obdarzyliśmy, potwierdziliśmy, uznaliśmy oraz obdarzamy, potwierdzamy i uznajemy. Na

sigillum nostrum presentibus est subappensum. Actum et datum in Tharnow, feria quinta ante festum sancti Andree Apostoli anno Domini millesimo quadringentesmo nonagesimo quinto, presentibus hiis generosis, Jacob[o] Pieniasszek de Vythouycze tribuno Sanocensi, Mathia de Vssdow, Nicolao Uchacz de Dobieshyn heredibus ad premissa specialiter vocatis et rogatis, in maiorem harum evidenciam literarum. Nos itaque, instantissimis humilibusque suplicationibus prefati Nicolai Jordan castellani Bieczensis clementer annuentes dictam literam presentibus insertam in omnibus eius clausulis, condicionibus et articulis, de certa sciencia et benignitate nostris Regiis ac consiliariorum nostrorum consilio ratificavimus, approbavimus et confirmavimus, ratificamus, approbamus et conservamus et presentis scripti patrocínio confirmamus^d, decernentes eam robur perpetue firmitatis obtinere. Harum quibus sigillum nostrum est subappensum testimonio literarum. Actum Piothrkovie in convencione generali feria quinta festi sancti Valentini martiris anno Domini millesimo quingentesimo decimo, regni vero nostri quarto, presentibus ut supra. Relacio ut supra.

^a forte skreślone przez autora podstawy; ^b ht skreślone przez autora podstawy; ^c probata skreślone przez autora podstawy; ^d rkp. confremamus

potwierdzenie czego niniejszemu pieczęć nasza została przywieszona. Działo się w Tarnowie w czwartek przed świętem św. Andrzeja Apostoła [29 XI] roku Pańskiego 1495, w obecności tychże urodzonych Jakuba Pieniążka z Witowic wojskiego sanockiego⁸⁰, Macieja z Wzdowa⁸¹, Mikołaja Uchacza z Dobieszyna⁸² dziedziców, specjalnie wezwanych i powołanych do niniejszego, dla większego tegoż dokumentu utwierdzenia.”

Przeto my, wysłuchawszy życzliwie przedłożonych pokornych prośb wspomnianego Mikołaja Jordana kasztelana bieckiego, życzliwie zgodziwszy się tenże dokument, w niniejszym zawarty, we wszystkich jego klauzulach, warunkach i artykułach, za pewną wiedzą i łaskawością naszą królewską i za radą naszych doradców uznaliśmy, aprobowaliśmy i potwierdziliśmy, uznajemy, aprobujemy i zachowujemy, a potwierdzeniem niniejszego pisma umacniamy, postanawiając, by miało moc wiecznej trwałości. Świadectwem tegoż dokumentu, któremu nasza pieczęć jest przywieszona. Działo się na sejmie w Piotrkowie w czwartek w święto św. Walentego męczennika [14 II] roku Pańskiego 1510, w czwartym roku naszego panowania, w obecności jak wyżej⁸³. Relacja jak wyżej⁸⁴.

⁸⁰ Jakub Pieniążek z Witowic h. Odrowąż, wojski sanocki 1492–1508.

⁸¹ Maciej z Wzdowa zob. Adam Fastnacht, *Słownik historyczno-geograficzny ziemi sanockiej w średniowieczu*, cz. 3, (O-Z), do dr. przygot. Anna Fastnacht-Stupnicka, Antoni Gąsiorowski, Kraków 2002, s. 153.

⁸² Mikołaj Uchacz z Dobieszyna, zob.: Zofia Leszczyńska-Skrętowa, *Janina*, [w:] *Słownik historyczno-geograficzny województwa krakowskiego w średniowieczu*, cz. II, z. 2, red. Antoni Gąsiorowski, Wrocław 1989, s. 209.

⁸³ Zob. przypis 72.

⁸⁴ Chodzi o podkanclerzego Macieja Drzewickiego. Zob. przypis 73.